

COALITIE DIERENWELZIJSORGANISATIES NEDERLAND
POSTBUS 543 • 1180 AM AMSTELVEEN • WWW.CDON.NL

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
t.a.v. dr. H. Bleker, staatssecretaris
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Betreft: intrinsieke waarde van dieren in Wet natuur

Den Haag, 18 januari 2012

Geachte heer Bleker,

Na afloop van de bijeenkomst donderdag 12 januari jl. over de Wet natuur hebt u aangegeven nog eens te willen denken over de opname van de intrinsieke waarde van het dier. Dienaangaande zou ik graag het volgende onder uw aandacht willen brengen.

Zoals u ook aangaf, is de intrinsieke waarde van het dier in de Wet dieren opgenomen. Volgens uw voorganger mevrouw Verburg wordt daarmee beoogd:

‘een normatief vertrekpunt vast te leggen voor de verdere besluitvorming inzake het handelen van mensen ten aanzien van dieren. Die erkenning brengt tot uitdrukking dat de functie van het dier voor de mens dient te worden afgewogen tegen de intrinsieke waarde. Ik beschouw die erkenning als een appel op de overheid en de burger om het belang van het dier zorgvuldig in kaart te brengen en te wegen voor alle situaties waarin ten aanzien van dieren wordt gehandeld. Het belang van de mens is in die weging van belangen niet op voorhand prioritair. Het bij wet vastleggen van de erkenning van de intrinsieke waarde van het dier brengt met zich dat de overheid daarop kan worden aangesproken.’ (Nota naar aanleiding van het verslag, Kamerstukken II 2007/08, 31 389, nr.2.)

Of zoals u zelf in uw memorie van antwoord aan de Eerste kamer schreef: ‘Doorwerking van de erkenning van de intrinsieke waarde van het dier zal tot uitdrukking komen in de uitvoeringsregelgeving en daarop te nemen besluiten en in het *overige* overheidshandelen’ [cursivering CDON]. Artikel 1.3 van de Wet dieren, zo schrijft u verder, noodzaakt ertoe ‘de afweging op dit punt meer expliciet tot uitdrukking te laten komen en meer zichtbaar te maken, mede met het oog op het afleggen van verantwoording over beleidskeuzen.’ (Eerste Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 31 389, C, p.5).

In dit licht gezien, kan en mag de intrinsieke waarde dus niet ontbreken in de Wet natuur.

Kort samengevat, de overheid heeft zich gecommitteerd:

- een normatief vertrekpunt ten aanzien van dieren in de wet vast te leggen;
- alvorens de normen worden vastgelegd in de Wet natuur, het belang van het dier in kaart te brengen en mee te wegen;
- die afweging expliciet te maken;
- dat zij hierop kan worden aangesproken.

COALITIE DIERENWELZIJSORGANISATIES NEDERLAND
POSTBUS 543 • 1180 AM AMSTELVEEN • WWW.CDON.NL

In het huidige concept van de Wet natuur worden deze commitments (nog) niet waargemaakt.

De opname van de intrinsieke waarde in de Wet natuur is bovendien van belang omdat de Wet dieren in hoofdzaak slechts toeziet op de *gehouden* dieren. De provincies, waar veel bevoegdheden in het kader van de Wet natuur aan worden gedelegeerd, zullen weinig met de Wet dieren te maken krijgen. Het is dus niet ondenkbeeldig dat zij niet op de hoogte zijn van de uitgangspunten en kernbegrippen van de Wet dieren, voor zover die mede betrekking hebben op de *niet-gehouden* dieren.

Tot slot, ten algemene mag gelden dat het juridisch wenselijk is dat wetten die ten dele over hetzelfde onderwerp handelen, samenhang en consistentie vertonen.

Wij stellen daarom voor, de erkenning van de intrinsieke waarde alsnog expliciet op te nemen in het wetsvoorstel. Zoals wij al in bij de consultatie schreven, gaat onze voorkeur uit naar een nieuw in te voegen artikel in § 1.3, waarvan de tekst voor zover van toepassing overeenkomt met die van artikel 1.3 van de Wet dieren. Het eerste lid (“De intrinsieke waarde van het dier wordt erkend”) kan gelijk zijn.

In het tweede lid dient de zinsnede “dat de zorg die de dieren redelijkerwijs behoeven is verzekerd” te worden aangepast (bijvoorbeeld: dat zorg voor en opvang van dieren waar nodig is verzekerd). Het derde lid vergt wat meer aanpassing. In de Wet dieren worden hier, als invulling van het begrip ‘zorg’, de zogeheten vijf vrijheden aangehaald; de geheel andersoortige vrijheid voor wilde dieren hebben wij destijds in artikel 7 van de *Algemene dierenbeschermingswet* vertaald in een afblijfplicht. Het gaat om het voorkómen van menselijk handelen dat een inbreuk maakt op welzijn en gezondheid van in het wild levende dieren.

Door invoeging van een nieuw artikel komt het duidelijkst tot uiting, dat niet-gehouden dieren in beginsel met rust gelaten dienen te worden en dat rekening moet worden gehouden met hun individuele belangen.

Een andere mogelijkheid is om de zinsnede over de intrinsieke waarde van dieren uit de preambule van de Ffw in de preambule van de Wet natuur op te nemen.

Alvast dank voor uw welwillende beschouwing.

Met vriendelijke groet,

Dirk-Jan Verdonk, voorzitter

Comité Anti Stierenvechten • Compassion In World Farming Nederland • Hondenbescherming
IFAW (International Fund for Animal Welfare) • Milieudefensie • Nederlandse Vegetariërsbond
Nederlandse Vereniging voor Veganisme • Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren • Stichting AAP
Stichting Bont voor Dieren • Stichting Brooke Hospital for Animals Nederland • Comité Dieren noodhulp
Stichting Dier en Recht • Stichting De Faunabescherming • Stichting Rechten voor al wat leeft
Stichting Varkens in Nood • Stichting Vier Voeters • Stichting Vissenbescherming • Stichting Wakker Dier
Wilde Dieren de Tent Uit • World Animal Net • WSPA Nederland • Zeehondencreche Lenie ‘t Hart